

Ljubljana, 13. januarja 1923.

Izhaja vsak teden.

Za enoten gospodarski boj delavstva cele države.

Neodvisno delavsko strokovno gibanje v Sloveniji je od vsega začetka stalo na stališču, da moramo težiti k združenju vseh delavcev cele države za enoten razredni boj za izboljšanje delovnih pogojev in za osvoboditev iz meznega suženjstva. Ta boj se ima voditi potom enotnih organizacij, do

katerih bomo prišli postopno, od široke medsebojne zveze v začetku do vedno ožje in končno popolnoma enotne organizacije. To stališče bodo zastopali naši delegati na konferenci v Belgradu in predlagali tozadevne predloge.

Danes objavljamo prvi del teh predlogov.

§ 9. Pravico glasovanja imajo na kongresu:

a) vsi člani centralnega medstrokovnega sveta s posvetovalnim glasom; b) po trije delegati pokrajinskih medstrokovnih zvez s posvetovalnim glasom;

c) po en delegat od vsake sindikalne uprave industr. saveza s posvetovalnim glasom;

d) delegati sindikalnih ind. savezov po ključu en delegat na prvih 200 članov, a za vsakih 500 nadaljnih po 1 s posvetovalno in glasovalno pravico;

e) glavni uredniki sindikalnih listov s posvetovalno pravico.

§ 10. Kongres sklepa z navadno večino glasov. O važnih vprašanjih internacionalnega značaja, kakor tudi o programu in vseh važnejših resolucijah ter sprejemu in izključitvi sindikatov, volitvi centralnega medstrokovnega sveta sklepa kongres z absolutno večino članov, ki jih delegati zastopajo in sicer po sindikatih. (Vsi delegati enega sindikata predstavljajo toliko glasov, kolikor je količnik med številom zveznega članstva in številom delegatov te zveze.)

§ 11. Izredni kongres se skliče po potrebi ali pa če to zahteva vsaj ena tretjina članov vseh strokovnih zvez.

§ 12. Najmanj 3 mesece pred kongresom se objavi v strokovnem časopisu dnevni red in dva meseca prej se morajo objaviti vsi najvažnejši predlogi C. M. S., tičejoči se programa, kakor tudi internacionalnih in nacionalnih vprašanj dnevnega reda.

VI. Centralni Medstrokovni Svet.

§ 13. Najmanj trikrat na leto se sestane C. M. S. po možnosti vsakokrat v drugem največjem industrijskem mestu. Po potrebi ali na zahtevo vsaj ene tretjine svetnikov večkrat.

§ 14. Naloge C. M. S. so, da v času med kongresi daja, izvaja in kontrolira izvršitve kongresnih odlokov ter daje direktive I. O. za delovanje, da sklicuje in pripravi predloge za kongres ter vodi internacionalne stike.

§ 15. Centralni M. S. izvoli iz svoje sredine sedem članov v I. N. O. in 7 namestnikov, od katerih mora biti vsaj po eden in njegov namestnik iz Hrvatske, Slovenije, Bosne in Srbije, trije pa morajo biti nastanjeni v Belgradu ter tvorijo stalni sekretariat J. O. Seje JMO so dvakrat na mesec, po potrebi večkrat. O tekočih zadevah sklepa in vodi sekretariat.

VII. Pokrajinske Medstrokovne Zveze.

§ 16. V glavnih mestih in industrijskih pokrajinah se ustanove pokrajinske medstrokovne zveze, katerim so pridružene vse podružnice v dotični pokrajini.

§ 17. Naloge pokrajinskih medstrokovnih zvez so: Da v okviru pokrajinskih sklepov, sklepov kongresa in centralnega medstrokovnega sveta in I. M. O. jačijo razvoj strokovnega pokreta v pokrajini, obdržujejo zveze in kontrolirajo delovanje krajevnih medstrokovnih svetov, sklicujejo pokrajinske medstrokovne konference in vodijo vse važne medstrokovne in mezdne akcije v pokrajini, kjer centrale tega ne opravljajo; da nabavijo gradivo za statistiko in poročajo o tem medzvezni centrali.

§ 18. Za sedaj se organizirajo sledeče pokrajinske medstrokovne zveze: V Beogradu za Srbijo, Sarajevu za Bosno, Bečkereku za Vojvodino, Zagrebu za Hrvatsko, Ljubljani za Slovenijo. C. M. S. po potrebi lahko ustanovi pokrajinske zveze za Dalmacijo, Južno Srbijo itd.

§ 20. Pokrajinski zvezni odbor sklicuje vsako drugo leto po kongresu pokrajinsko medstrokovno konferenco, ki razpravlja o izvršitvi sklepov kongresa in jačanju strokovnega pokreta po pokrajini. Pokrajinske strokovne podružnice delegirajo po ključu do 100 čl. 1 delegata in na vsakih nadaljnjih 200 čl. 1 delegata. Pokrajinski medzvezni občni zbor voli širši medzvezni odbor po 3 delegate iz vsakega včlanjenega sindikata. Ti izvolijo ožji odbor od 5 do 7 čl. ki izvršuje in kontrolira izvršenje sklepov kongresa, centralnih instanc in pokrajinskih. Tudi na pokrajinskih kongresih in konferencah se glasuje po številu članstva in po količniku enako kot na generalnih kongresih.

§ 21. Dokler ne obstoja enotni zakon o društvih, poslujejo pokrajinske medstrokovne zveze na podlagi svojih od pokrajinskih uprav potrjenih pravil. Če bo to po zakonu mogoče, se unificirajo in spravijo v sklad vsi štatuti vseh strokovnih instanc.

VIII. Krajevni medstrokovni sveti.

§ 22. Uprave vseh strokovnih podružnic v enem kraju tvorijo krajevni medstrokovni svet. On se sestaja dvakrat mesečno in razpravlja vsa važna strokovna vprašanja po navodilih centralnih in pokrajinskih medstrokovnih instanc.

Osnutek štatutov (pravil) za centralno medstrokovno instanco.

(Predlog »Zveze Neodvisnih Strokovnih Organizacij za Slovenijo« generalni [zemaljski] konferenci v Belgradu.)

I. Ime in sedež.

§ 1. Vse strankarsko neodvisne, na stališču internacionalnega boja stoječe strokovne organizacije si postavijo svojo medstrokovno centralno instanco v Belgradu pod imenom:

- Centralna Medstrokovna Zveza Jugoslavije,
- Centralni Medsindikalni Savez Jugoslavije,
- Centraler Gewerkschaftsbund Jugoslaviens.

II. Namen in cilj C. M. Z.

§ 2. Namen C. M. Z. je, da s pomočjo pridruženih strokovnih organizacij vodi strokovni boj delavskega razreda za izboljšanje delovnih pogojev s skrajnim ciljem osvoboditve od kapitalistične eksploatacije potom socijalizacije proizvodnje.

III. Sredstva C. M. Z.

§ 3. Svoj namen skuša doseči potom:

a) jačanja razredne zavednosti in solidarnosti proletarijata vseh dežel in pokrajin potom vzgajanja in izobraževanja s predavanji, strokovnimi šolami, strokovnimi kurzi, z izdajanjem listov, časopisov in knjig;

b) podpiranja vsakodnevnih delavskih bojev za izboljšanje delovnih pogojev, meznih in tarifnih pokretov, štrajkov, za izboljšanje socialne zakonodaje in vseh drugih akcij v prid delavskim interesom;

c) jačanja sindikalnih organizacij po posameznih industrijskih strokah, obnove razpuščenih in zaprtih organizacij in njihove ustanovitve, kjer še ne obstojajo;

d) ustvarjanja organizacijskega pokreta za sindikalno jedinstvo v smeri demokratičnega centralizma in v duhu programa C. M. Z.;

e) nabiranja statističnega materiala o socialnem in gospodarskem stanju proletarijata in o produkciji celokupne industrije;

f) podpore svojim članom v vseh slučajih potrebe.

IV. Organizacija.

§ 4. C. M. Z. sestavljajo strokovne zveze po industrijskih strokah.

- C. M. Z. upravljajo:
- a) Medstrokovni kongres;
- b) Centralni medstrokovni svet;
- c) Centralni medstrokovni odbor;
- d) P. M. Z. in pokrajinske medstrokovne konference;
- e) Krajevni medstrokovni odbori.

V. Medstrokovni kongres.

§ 5. Medstrokovni kongres je vrhovna inštanca delavskega strokovnega pokreta v Jugoslaviji.

Redno se sklicuje vsako drugo leto.

§ 6. Kongres daje direktive, razpravlja in sklepa o najvažnejših strokovnih vprašanjih nacionalnih in internacionalnih.

§ 7. Kongresu so pridržane sledeče pravice:

Sprejemati in spreminjati štatute C. M. Z. J. in predlagati spremembo pravil vseh strokovnih organizacij; končno sklepati o sprejemu ali izključitvi kake strokovne organizacije. Vsaka strokovna organizacija, katere C. M. S. ne sprejme ali izključi iz medstrokovne zveze, ima pravico pritožbe na kongres.

§ 8. Kongres izvoli centralni medstrokovni svet od 25 oseb, od katerih morata biti po 2 odbornika ali delegata pokrajinske medstrokovne zveze, ki se ustanove za Srbijo, Bosno, Hrvatsko, Vojvodino, Slovenijo, a najmanj po en odbornik od 10 največjih sindikatov.

Kongres izvoli 5 članov kontrole, ki morajo biti iz vseh večjih industrijskih pokrajin.

§ 23. Pokrajinske medstrokovne zveze izdelajo navodila in poslovnik za delovanje krajevnih medstrokovnih svetov.

IX. Finance.

§ 24. Sredstva C. M. Z. so:

a) kvote, ki jih plačujejo pridružene sindikalne centralne uprave od vsakega člana v naprej po x din. mesečno, kar se lahko zviša sporazumno s strokovnimi upravami.

b) pokrajinski sekretarijati industrijskih savezov plačujejo najmanj kvoto po x din. od vsakega člana pokrajinski medstrokovni zvezi, za potrebe medstrokovnega pokreta v dotični pokrajini.

c) dokler obstojajo sindikalne centralne po pokrajinah, plačujejo kvoto najmanj po x din. za C. M. Z. a najmanj po x din. za pokrajinsko medstrokovno zvezo, oboje v blagajno pokrajinske

medstrokovne zveze, ki obračuna centralni medstrokovne zveze.

d) vsi sindikati obračunajo najmanj po x para od člana za centralni strokovni fond.

X. Finančna kontrola.

§ 25. Člani finančne kontrole morajo pregledati vsako leto najmanj enkrat knjige in račune centralnih in pokrajinskih strokovnih odborov.

C. M. S. lahko določi kontrolorja, da pregleduje knjige in finančno stanje vseh priključenih sindikatov.

XI. Razdruženje.

§ 26. V slučaju razpusta se razdeli vse imetje centralnega medzveznega odbora proporcionalno številu članstva pokrajinskim medstrokovnim zvezam in če se te razpuste, v njih pravih določenim naslednikom.

Za splošno strokovno konferenco v Belgradu.

Vsem neodvisnim strokovnim organizacijam!

Centralni Medsavezni Sindikalni Odbor v Beogradu javlja, da določa začasni statut MSO glede pošiljanja delegatov na državno konferenco sledeče:

Kongresa (državne konference) se imajo pravico vdeležiti:

a) Vsi člani začasnega CMSO.

b) Po en delegat centralne uprave profesionalnih organizacij, včlanjenih v ZNSO.

c) Po en delegat na 100 članov podružnic, in vsakih nadaljnjih 200 članov še po en delegat.

d) Po en delegat krajevnega strokovnega sveta.

Ker so pa po ustanovitvi MSO ustanovljeni še pokrajinski SO, katere sta-

tut ne predvideva, je CMSO sklenil, da imajo pokrajinski SO pravico poslati po 2 delegata.

Stroške nosi ona organizacija, katere pošlje delegata.

Posebno se opozarjajo vse organizacije, da morajo najmanj 15 dni pred konferenco javiti CMSO število in imena izvoljenih delegatov.

21. januarja 1923 ob 9. dopoldne se vrši II. seja širšega odbora Zveze Neodvisnih Strokovnih organizacij za Slovenijo v Delavskem domu v Ljubljani.

Ker se bo na tej seji razpravljalo o predloženih resolucijah za državno konferenco, naj se te seje vdeležijo sigurno vsi izvoljeni sodrugi odborniki in delegatje za deželno konferenco.

Poziv na združenje vsem kovinarjem Slovenije.

Sodrugi, tovariši kovinarji!

Kovinarji cele Jugoslavije so se pred dvema leti na kongresu v Ljubljani združili v enotno organizacijo s centralo v Beogradu. Del Centralne Uprave v Beogradu pa je potepal sklepe kongresa v Ljubljani in samolastno priglasi kovinarje v Glavni Radnički Savez. Da bi to lažje izvršil, je brez vzroka izključil celo vrsto najboljših in najagilnejših članov kovinarjev. Podružnicam je prepovedoval delovanje, jim zapiral vrata Delavskega Doma v Belgradu, katerega je nepostavno dobil iz rok policije, kot nagrado za svoje razdiralno delo.

Vsled tega je Bračinčeva Centralna Uprava izneverila zaupanje, ki ji je bilo dano na Kongresu v Ljubljani. Ona je izzvala najprej razdor med kovinarji v Srbiji, potem v Bosni in na Hrvaškem. Razume se, da je vsled tega razdiralnega dela v času ofenzive kapitala članstvo izgubilo vsako zaupanje v Bračinčevu Centralno Upravo. Vsi zavedni kovinarji so sklenili začasno priznati beograjsko podružnico za centralo. Ta-

ko je ena podružnica prevzela naloge, ki se podeljujejo na kongresu. Centralni pododbor, kakor se imenuje ta podružnica, je združil okolo sebe 22 podružnic, ogromno večino članov kovinarjev, dočim je pod Bračinčevu upravo ostalo samo nekaj brezposelnih birokratov in zapeljanih delavcev.

Splošna kovinarska organizacija za Slovenijo, po ogromni večini razredno zavedna in pristaš neodvisnosti strokovnih organizacij, je ostala pod pritiskom podružnic kompaktna in enotna, navzlic temu, da sta Svetek in Goltmayer eksponenta Glavnega Radniškega Saveza, ki razdira strokovne organizacije.

Te dni je sklicala Bračinčeva centrala kongres kovinarjev v Zagreb. Na kongresu ni bilo zastopanih 20 podružnic z ogromno večino članstva iz Srbije, Bosne in Hrvaške, navzlic temu, da je Centralni Pododbor dva meseca delal na to, da pride do združenja, kar je Bračinac odbil, ker on noče združenja, temveč razkol.

bi dosegla od podjetnikov enotne tarife. Podjetniki so odgovorili s tem, da so sklenili med seboj obvezo, da bodo odpovedali delo vsem članom Zveze. Ko so delavci z ogorčenjem protestirali in se niso hoteli odpovedati Zvezi, so podjetniki zaprli (lock out) svoje delavnice tekem več mesecev.

Ti dogodki in več drugih manj važnih nam vsiljujejo prepričanje, da je obstajala l. 1833., če ne ravno prava Trades Union (to je federacija vseh obstoječih strokovnih organizacij), pa vsaj neka zveza med organiziranimi delavci.

Robert Owen. — Gibanje, ki najbolj označuje duh in težnje te dobe, je organiziral in vodil Robert Owen. Pod imenom Grand National Consolidated Trades Union (velika prenovljena državna zveza strok) je ustanovil januarja 1834. l. združenje, ki je čez nekaj mesecev štelo okoli 500.000 članov, med katerimi več tisoč delavk in kmetiških delavcev. Na kongresu februarja 1834. v »Inštitutu Owen« v Londonu si je ta Državna Zveza postavila sledeči pro-

Bračinac hoče tako kovinarsko zvezo, kjer članstvo in podružnice nimajo nobene druge pravice, kot da plačujejo prispevke za vzdrževanje Bračinca in drugih birokratov v Beogradu, ki se niti ne brigajo za strokovne interese kovinarjev.

Zaradi tega je prišlo na zagrebški kongresu ponovno do razkola. 22 podružnic iz Slovenije je demonstrativno zapustilo zagrebški kongres, ker on ni pozval 20 podružnic okrog Centralnega Pododbora in ker je Bračinac zahteval nemogočo tehnično centralizacijo.

Tako je kovinarska organizacija v Jugoslaviji po zaslugi eksponentov Glavnega Radniškega Saveza popolnoma razbita in razdeljena na tri dele.

Isti eksponenti so skušali tudi v Ljubljani z istimi metodami razklati kovinarje. Izključevali so najagilnejše sodruge brez vzroka, vršili so predpriprave za hrbtom članstva, denuncirali so svoje sodruge pri podjetnikih, da so bili odpušteni iz službe, na svojih zborovanjih niso dali kovinarjem besede, sklicevali so sestanke tajno in zahrbtno in na hitro roko itd.

Zaradi tega in zaradi nezaupanja, ki ga goje kovinarji napram Svetku in Goltmayerju, je večina ljubljanskih kovinarjev neorganiziranih.

Zaupniki teh neorganiziranih kovinarjev, ki jih je večina, so sklenili ustanoviti neodvisno podružnico v Ljubljani z namenom, da delujejo na združenje vseh kovinarjev v SHS.

Poziv na konferenco kovinarjev Slovenije.

Na poziv nekaterih podružnic Splošne kovinarske organizacije za Slovenijo kakor tudi na poziv nekaterih agilnejših posameznikov v kovinarskem pokretu a v smislu sklepov kovinarske konference z dne 17. decembra 1922 sklicujemo

KOVINARSKO KONFERENCO

ki se vrši v nedeljo 14. januarja 1923 ob 9. dopoldne v delavskem domu v Ljubljani, (Turjaški trg 2/II.) s sledečim dnevnim redom:

1. Položaj kovinarjev v Sloveniji in Jugoslaviji.

Tovariši kovinarji? Mi smo bili pred vojno najbolj organizirani, najbolj zavedni in radi tega tudi najbolje plačani.

Danes smo najslabše plačani od kvalificiranih delavcev. Vzrok temu je, da vodstvo kovinarske organizacije ni delalo strokovne stvari, temveč je delalo med kovinarji z namenom, da zasigura samo toliko članov, kolikor je potrebno, da plačajo birokrate. »Če je samo deset članov, mi bomo obdržali vodstvo«, izjavljajo birokrati.

Zato je skrajni čas, da članstvo začne kontrolirati birokrate. Skrajni čas je, da se vsi kovinarji združijo v enotno organizacijo. Mi smo se organizirali z edinim namenom pospešiti združenje. Kovinarska industrija je v krizi. Kovinarsko industrijo hočejo prenesti na jug. Grozi nam brezposelnost in lakota.

Mi se moramo združiti. Neodvisna kovinarska organizacija v Ljubljani izjavlja slovesno, da je pripravljena zediniti se z vsemi kovinarji v enotno organizacijo, ki mora biti zgrajena tako, da odgovarja razmeram. Slovenske podružnice morajo imeti že zaradi jezika gotovo samoupravo, ker drugače se ne morejo pravilno razvijati.

Mi se izjavljamo solidarnim z 20 podružnicami, ki so okoli Centralnega Pododbora in se hočemo vdeležiti konference, kar naj stori tudi Osrednje društvo in vse podružnice. V Zagrebu so nas birokrati razklali, mi kovinarji se bomo v Beogradu preko glav birokratov združili.

Živela enotna fronta kovinarjev!

2. Pomen neodvisnih strokovnih organizacij in ujedinjenje kovinarjev v Jugoslaviji.

3. Predlogi za kongres kovinarjev 30., 31. januarja in 1. februarja 1923 v Beogradu.

Na konferenco so vabljeni zastopniki podružnic S. K. O. ter zaupniki neorganiziranih kovinarjev v Sloveniji, kateri so za enotno neodvisno kovinarsko organizacijo.

Centralna uprava Neodvisne kovinarske organizacije v Ljubljani.

Železničarji.

Kretniki, pozor!

Konferenca kretnikov, nadkretnikov in bločnih slug južne in državne železnice se vrši v Zidanem mostu v gostilni Mozer, dne 28. januarja 1923.

Zaupniki južne in državne železnice.

Člansko zborovanje.

Društveno vodstvo NSŽO je sklicalo 6. t. m. člansko zborovanje ljubljanskih članov NSŽO državne železnice v Ljubljani, ki je bilo dobro obiskano. Zborovanje je otvoril sodr. Žorga. Za njim so govorili še drugi govorniki, ki so orisovali položaj železničarjev na državni železnici in nezno draginjno.

Takisto je bilo sklicano člansko zborovanje 7. t. m. za ljubljanske člane NSŽO v Ljubljani. S. Sojer je otvoril zborovanje. Govorili so Žorga, Baznik, Čepeljnik, Jernejčič in drugi sodrugi.

Na obeh zborovanjih pa se je opazalo, da vlada večje zanimanje in agilnost pri južnih železničarjih. Življenjske razmere so tako obupne, da bi se moral vsak železničar poprijeti, da pomaga izboljšati svoj mizerni položaj. To bi morali storiti v prvi vrsti sodrugi državne železnice. Južna železnica se ozira vedno na dajatve in reforme državne železnice. Če se izboljša položaj državnih železničarjev, se izboljša tudi južnim. Zato je akcija državnih želez-

rečena v marcu l. 1834. proti šestim delavcem iz Dorchestra, na sedem let izgona in prisilnega dela v kolonijah samo zato, ker so prisegli, da bodo vodili krajevno podružnico Državne Zveze. Ta pretirana kazen jasno kaže, kolik strah je to gibanje izzvalo med vladajočim razredom.

Vlada je imela celo namen spreminiti zakon iz l. 1825. o svobodi strokovnega združevanja. V to svrhu je poverila ekonomista Nassaua Seniora, da izdela poročilo o položaju in ji poda svoje predloge. Senior je opisal položaj kot skrajno nevaren in je predlagal ostre represalije in posredno izpremembo zakona iz l. 1825. Vlada pa si ni upala zahtevati od parlamenta, v katerem so prevladoval radikalne ideje, tako važnih sprememb obstoječih zakonov, ampak se je trudila zadušiti gibanje z uporabo starejših besedil zakonov v najstrožjem smislu. Oblasti so zlasti uporabljale zakone iz l. 1797. in 1819. o nepostavnih prisegah in so prepovedale pristopno prisego k Državni Zvezi. (Dalje prihodnjic.)

Podlistek.

Angleški sindikati.

(Dalje.)

Revolucionarna doba (1829—1842.).

Tekstilna industrija. L. 1833. najdemo Dohertyja na čelu »društva za nacionalno prerojenje«, ki je nadaljevalo agitacijo v prid osemurnemu delavniku. Vendar je to društvo zahtevalo intervencijo zakona le v korist otrok izpod 11 let. V tem času so namreč otroci ravno tako kot odrasli delali 69 ur na teden.

Pod Dohertyjevim vplivom so se tkalci in predilci bombaža v Lancashiru pripravljali na generalni štrajk z namenom, da dosežejo osemurni delavnik ali pravzaprav tedensko delo 48 ur.

Spomladi l. 1833. je Zveza platnarjev v Leedsu, ustanovljena l. 1831., objavila generalno stavko v več podjetjih, da bi prisilila vse platnarske delavce, da se organizirajo v Zvezi, in da

ničarjev življenske važnosti za celokupno železničarstvo.

O tem naj bi premišljevali sodrugi državne železnice. Zato organizirajte se in vstopajte v »Neodv. Strok. Železničarsko Organizacijo«.

Rakek. V nedeljo 7. t. m. smo tudi mi ustanovili podružnico Neodv. Strok. Želez. Organizacije. Na ustanovnem občnem zboru, ki se je vršil, je bilo zbrano vse zavedno železničarstvo. Poročevalec iz Centrale nam je orisal v živih besedah pomen organizacije sploh in »neodvisne« še posebej. Res je, da so dosedaj bile razne strokovne organizacije — in so še sedaj — nekake dekline različnih meščanskih in malomeščanskih političnim strankam (ne izvzemši socialpatrijotskih) ki so pomagale gotovim ljudem kvišku, na ministrska, poslaniška, upravniška in kaj vem, kakšna mesta, kjer potem z viška gledajo na svoje dekline — organizacije. Z »Neodvisnimi Strokovnimi Organizacijami« bo konec tega zlorabljanja. Mi vemo, da smo brez organizacije prodani na milost in nemilost izkoriščevanju kapitalistov, in da si izboljšamo naš položaj le edino združeni v organizacijo. Ker le masa se upošteva, a ne posameznik. Zato vabimo vse sodruge, ki se še niso vpisali v našo podružnico, da store to čimpreje.

Odbor, ki je bil izvoljen, je sledeči: Predsednik: Kršič Viktor, zapisnikar: Bombač Martin, blagajnik: Modic Franc, odborniki: Kozjek Franc, Zakrajšek Martin, Senbro Anton, Ivančič Ivan. Nadzorstvo: Žnideršič Janez, Černe Anton.

Sodrugi železničarji postaje Rakek: Vsi v »Neodvisno Strokovno železničarsko organizacijo.«

Nepoštenost na strokovnem polju na železnici.

Ne morem molčati na zadnji izpad na mojo osebo v glasilu Z. J. Ž. od dne 2. decembra t. l. Znano je zavednim železničarjem iz št. 3 »Strokovne Borbe« o sestanku vseh železničarskih strokov. organizacij, kateri se je vršil 16. novembra in ki ga je sklical g. predsednik U. Ž. Č.

Predmet razprave je bil: Kako priti do skupnega protestnega shoda vseh železničarjev v Ljubljani, brez razlike strankarske ali strokovne pripadnosti? O tem sestanku smo mi že povedali svoje mnenje, svoje mnenje je tudi povedala bankrotna tvrdka Z. J. Ž. Lepo je to, da človek v imenu tvrdke govori in piše tudi takrat, ko je v prevzetnosti in oholosti zapravil svoje dobro ime. Poznam grajščaka, ki že zdavnaj ni več na svojem posestvu, piše se pa še vedno plemeniti, svojo plemenito obrt sedaj izvršuje na nekem mlinu, sicer bolj plodonosno kakor njegovi leni predniki, in pravi: »Vse sem izgubil, ali moje lepo zveneče ime mi je pa še ostalo« in mož je vesel, da ima naslov »pl.«.

Istega mnenja kakor je bilo takrat dopisunče, ko je govorilo na seji, je še danes, samo s to razliko, da ni nikoli tovarišev direktno ali indirektno denunciral in ni denunciant.

Kako mnenje ima proletarijat o gospodi okoli Z. J. Ž., posebno kar so bila priobčena neka poročila g. Deržiča v Beograd iz leta 1920, si lahko mislite.

Trdim še danes, da bo rešitev železničarjev iz sedanjega bednega stanja delo železničarjev samih. Ne smete misliti gospodje od »Zveze«, ako imate korist od tega, da se tako imenujete, da so vsi tisti železničarji istega mnenja, katerim s silo odtegujete članarino. Toliko o tem sestanku.

Da se bodejo odpravile te kaotične razmere na železnici, treba bode marsikaj pozabiti, marsikaj odpustiti, predno bode prišlo do skupne fronte po vzorcu rudarjev. Ako bode zmagovalno pametno stališče (videti je, da ta čas še ni prišel), bodejo železničarji zagovarjali samo en način organizatoričnega delovanja in sicer: ena organizacija uradništva, v kateri bi bili včlanjeni vsi uradniki vseh panog in kategorij, taka organizacija bi nudila, ako bi bila dovolj močna in podkrepljena od ostalega delavstva, vsa jamstva, da se razred uradništva dvigne na to višino, ki mu pripada. To bi bila ena stran organizatoričnega dela. Druga nič manj važna stran bi bila ena organizacija delavcev, in nameščencev, kateri bi se pa zopet

med seboj sporazumno delili v odsek delavcev in odsek nameščencev. Ta forma organizacije bi ustvarila nekaj oživljajočega, zdravljajočega v sedanjem strašnem stanju mrtvila in nezaupanja vseh do vsega. Zginilo bi nezaupanje, češ uradniki delajo samo zase. Prav je to, naj delajo, svoje slabosti in težnje poznajo med seboj najbolje, kar je smrdljivega in gnjilega, bodo lahko očistili.

Ravno isto razmerje bi bilo med delavci in nameščenci. Dokler so takšne razmere, ne moremo iti preko tega, treba je, da se z njimi računa. Povdarjam važnost te grupacije samo radi tega, ker se bode lahko vsak posameznik uveljavil v svoji kategoriji, z dobrim namenom koristiti svoji kategoriji in sebi. Prenehalo bi potem to žalostno slepomišenje, povsod biti in nikjer biti odgovoren. In ta grupacija bi sčasoma omogočila močno strokovno železničarsko organizacijo, kjer bi bili vsi železničarji, uradniki, poduradniki in delavci. Med delavstvom je že premagano to stališče in odveč bi bilo to še posebej povdarjati. Samo vprašanje je, kedaj splošnost premaga te porodne bolečine. Veliko lažje se bode železničarjem sporazumeti o skupnih akcijah, kakor pa sedaj, ko se delimo v verske, narodne, strogo strokovne, strogo nepolitične itd. organizacije.

Leta 1920 je izdalo ravnateljstvo juž. žel. okrožnico vsem postajam, v kateri se prepevujejo vsi odtegljaji namenjeni za organizacijo. (Humanitarna društva niso mišljena.)

Ta naredba se je takoj prakticirala v Ljubljani nad Spl. ž. org., katera je takrat obstajala.

Naredba pa ni veljala za Z. J. Ž. ne takrat ko je bila izdana in ne danes, ko je že pozabljena. Ravnotako ne velja za Z. J. Ž. v Mariboru. Temu se pravi po domače protekcija, kaj ne? Čudno pri teh org. je to, da niti rudeč svinčnik blagajničarja ne obdrži članov. Nekoliko pa je tacihi, da imajo za ta dan vedno pripravljene kup kletvic na račun blagajničarja, čeprav ni on kriv.

Mi stojimo na stališču, da pošten železničar mora plačati svoje članske prispevke zaupniku sam, zaupnik sam mora vedeti, kdo je org. in kdo ni. Na železnici smo zato, da damo obratu svoje telesne sile, res pa ni, da se mora dati tudi svoje duševno prepričanje. Hišni pes mora imeti gospodarjevo mnenje, nikakor pa ne človek.

Zato proč s to hinavščino iz železničarskih vrst, delo se mora vršiti, ker delo je produkt človeštva, ali, da se nas telesno in fizično izrablja čez mero za beraško plačo, to je zločin nad delavskim razredom. Da se to odpravi, železničarji roke na srce in mislite, da je le v skupnosti rešitev.

Dopisunče.

Križev pot sprevodnika.

Ta resnična zgodovinska povest, ki se je baje vršila v državi treh plemen, se pričinja tako-le:

Sprevodnik, to je uslužbenec na železnici, opravlja svojo službo na vlakcu, bodisi osebnem, brzovoznem ali tovornem, to dandanes ve že vsaka kmečka ženica in vsak hlapec. Ta uslužbenec ima tudi svoje predpise. Predpise seveda je treba izvrševati, če se hoče, da se vrši redno in pravilno promet v korist države. Ker pa nekateri gosp. najbrže ne poznajo niti ne svojih, še manj pa sprevodnikovih predpisov je bilo mogoče, da se je dogodil ta škandal sprevodniku Janezu.

Dne 2. junija 1922. leta po Kristovem rojstvu je opravljal v brzovlaku št. 14 sprevodnik Janez službo. Služba obstoji v tem, da preišče vozne listke, jih zaznamuje, napravi doplačila, razvrsti potnike po plačilnem razredu itd. včasih pa, da je za tarčo raznim pijancem, visokim gospodom pa za lakaja.

V I. razredu tega vlaka se je nahajal tudi gosp. Bogoljub Predič, obmejni komisar iz Rakeka, v spremstvu enega gospoda. Revizijski sprevodnik: »Prosim karte...« Nobenega odgovora, samo oblastni pogledi gospodov na sprevodnika. Ponovno: »Prosim...« — »Boga mi! Ti mene ne poznaš? Kako možeš, da ti mene pitaš za karto!« Sprevodnik v zadregi...: »Ja ne poznam vseh ljudi, oprostite gospodine!« »Ti nečeš, da me poznaš, i ti nečeš, da

radiš!« Nato je potegnil iz žepa temporerno karto z besedami: »Vidiš; ja sam komisar iz Rakeka, ja imam pravo, da se vozim. Ti si bio več obavješten od direkcije, da ne smeš od nas tražiti karte. Ti hočeš, da nas šikani-raš. Ja ću tebi več pokazati!« in vtaknil je temporerno karto nazaj v žep, od sprevodnika je pa zahteval, naj se mu legitimira. Radi pomirjenja je sprevodnik to tudi napravil, nakar mu je gospod še zagrozil, da ga naznani ravnateljstvu. Ko je naš Janez tako slabo naletel pri prvem visokem gospodu, je ponižno in skromno povprašal drugega gospoda za karto, tudi ta gospod jo pokaže, ali žal ni bila za I., temveč le za II. razred. Na vprašanje, če se lahko presede, se mu je od strani sprevodnika to tudi dovolilo.

Ko je naš visoki gospod in potnik, komisar Predič vse to slišal, je bil silno razburjen in dejal: »Neću, da ideš, ti se voziš sa mnom, to ja odgovaram, platiti isto nečeš. Ovi neče, da nas gledaju, to su još ovi austrijanci i protivnici naše države, imaju još ovaj njemački duh. Je li si ti Jugoslovan? Ja ću tebi kazati, gde ti je kuća!« Ves mrzličen vpraša naš sprevodnik gospoda kulturosoca za naslov, ali sedaj je bil ogenj v strehi. »Ajdi! Ja te neću više gledati, ja ću u Ljubljani kod g. načelnika stvar urediti, a tebi hoću još pokazati!« Naš Janez odide ves žalosten, da kljub polni torbi predpisov ni iztisnil od gospoda nobene pare pri naplačilu, tolažila ga je pa misel, da se stvar poravnava v Ljubljani pri gosp. načelniku postaje.

Ko pridemo v Ljubljano, nista visoka gospoda držala besede, popihati sta jo hotela pri bližnjih vratih na zrak in svobodo, kar se pa jima ni posrečilo. Že jih podučuje s predpisi v roki drugi železničar, vratar B. Tudi tega so gospod komisar kulturno podučili, da jih noče nalašč poznati in da jih šikanira. »Ja sam komisar iz Rakeka i ja hoću, da idem.« Ko je videl vratar B., da sam ne opravi nič, je poklical službujočega stražnika, da je gospoda pomiril in zavrnil v pisarno k načelniku.

Med vrtni so g. komisar zopet zagledali našega Janeza, sedaj je bilo za umreti. G. komisar: »Sad hoću ja, da se ovi ljudi zatvore!«

Posegel je v žep... »Vidiš, poznaš ovo? (Kazal je revolver). Ja ću tebi pokazati, ako dodješ još na Rakek!« in odšel je v brzojavni oddelek, kjer je naznanil našega sprevodnika na obrat. ravnateljstvo, prižgal svačlico, se vse del na stol službujočega uradnika, ne da bi se odkril. Na opozorilo g. prometnika, naj se dostojno obnaša, je ves nervozen vstal in se s cigareto v ustih sprehajal po pisarni. Iz te mučne situacije nas je rešil službujoči nadzornik K., ki je moral poslušati pritožbe gosp. komisarja, ukazujočega, da se mora tega konduktera odmah zatvoriti. Ker je g. K. hotel na vsak način vedeti, zakaj naj se sprevodnika zapre, ga je g. komisar kratkomalo zavrnil ter dejal,

da ga on tako neče poznati, ovaj kondukter noče raditi in ne pozna službe. Še le službujoči policijski nadzornik je g. podučil, da je samo načelnik postaje merodajen, da razsodi o krivdi in nekrivdi uslužbenca.

Nato pride g. načelnik, laskavo se mu približa g. komisar in se pritoži čez surovost in hudobno obnašanje ter odločno zahteva, da se sprevodnika odvede odmah v zapor.

Po zaslišanju sprevodnika je gosp. načelnik uvidel, da ni naš Janez vršil samo službe tako, kakor zahtevajo predpisi, temveč, da se je obratno vmešavalo od nasprotne strani v službovanje, kar je proti še sedaj veljavnim zakonom.

Svetoval je pa oblastnima gospodoma, naj napravita oba pritožbo na obratno ravnateljstvo juž. žel.

Ta predlog ni g. prav dobro ugaljal, ali vendar, se zavedajoč, da je v Ljubljani, ne v Macedoniji, je pristavil: »No, neka bude, neka ide još danas kući, kad ima ženu i djecu, ali sutra ćemo ga zatvoriti.«

Seveda na zaslišanju pri raznateljstvu so imeli g. obmejni komisar prvo besedo, v osebi sprevodnika in vratarja so pa videli gospode na ravnateljstvu največje surovine, čeravno se je jasno dokazalo, da je bila služba opravljena natančno in pravilno. Gospode na ravnateljstvu poznamo iz vsakdanjih izkušenj.

Bilo bi pač najbolje, da se nam naše železniške predpise odvzame in se nas balkanizira na sledeči način: 1. Dovoljenje pobiranja bakšiša po osebi in modi; 2. Dovoljenje nositi in rabiti orožje; 3. Pisava naj se ukine in naj se uvede podpalčanje. Na ta način, gospodje, bodete zadovoljili potnike in uslužbenca na saobračanju toliko časa, da se napravi preobračaj.

Na koncu te povesti naj povem še tole: Zvedelo je za celo povest tudi drž. pravdnitstvo, zaslišani so bili vsi člani, navedeni v naši povesti. Držav. pravdnitstvo je našlo krivdo na g. komisarju in ga je obsodilo po § 390 k. z. v povračilo stroškov sodnega postopanja. Nad našim Janezom so se pa gospod maščevali s tem, da so mu prepovedali prestop naše meje pri Rakeku. Naše ravnateljstvo se pa menda tudi s tem strinja, ker še do danes ni tozadevne preklaka, in tako naš sprevodniški Janez čaka na dobrodušnost tega visokega gospoda in je seveda s tem občutno kaznovan. Zato se pa naše ravnateljstvo ne zanima, izvzemši gosp. D. Ta gospod hoče našemu Janezu z pomnoženo vožnjo v rezervi vsiliti prepričanje, da je imel prav obmejni komisar P. Ali naš J. je trdovraten in nepoboljšljiv in si misli: Božji mlini meljejo počasi, ali sigurno.

Sprevodnik Janez.

Upamo, da se bo tudi javnost začela zanimati za čudne manire, ki se uvajajo po naših železnicah...

Rudarji.

Trbovlje. V št. 1. l. 1923 je pisano v članku »Poziv«, da se vrši občni zbor podružnice Z. R. D. v Trbovljah, dne 21. januarja, kar pa je bila pomota in prosimo, da v naslednji številki »Borbe« popravite, ker se vrši 14. januarja. — Trbovlje, dne 6. I. 1923. Zveza Rudarskih Delavcev, podružnica Trbovlje.

Rudarji.

Trbovlje. Novi odbor bratovske skladnice se voli prvo nedeljo v mesecu februarju t. j. dne 4. februarja t. l. Volilo se bo na vzhodnem okrožju II in

na zapadnem okrožju. Na seji bratovske skladnice dne 14. decembra so bili predlagani v volilno komisijo sodrugi: Veber Karl, Persoglijo Rudolf in Jazbec Ivan. Sodrugi, pripravite se za ta dan in volite take sodruge, ki bodo zastopali Vaše interese, interese, ki bodo odgovarjali članom združene bratovske skladnice Trbovlje, Hrastnik, Ojstro, Huda jama, Rajhenburg in Liboje. Zveza rudarskih delavcev bo imela več članskih zborovanj in tam naj se predlagajo ljudje, ki imajo masa zaupanje vaje.

Brivci.

Poziv

vsem podružnicam in zaupništvom,

ki doslej ne delujejo na slovenskem ozemlju. Sodrugi! Pred kratkim se je vršil kongres brivskih pomočnikov v Brodu na Savi, kjer se je izpeljalo ujedinenje brivsko-lasničarskih delavcev in delavk cele Jugoslavije. Te dni se je izvršila tudi likvidacija in je začelo enotno delo iste stroke. Po volilnih na-

porili pod pritiskom reakcije od strani naših delodajalcev so se ustanovile pokrajinske organizacije v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu. S tem pozivljemo vse gori omenjene sodruge, da stopijo tudi v zvezo in si s tem omogočijo povzdigo slabega gmotnega življenja, v katerem se nahaja ravno brivsko delavstvo Slovenije. Zatorej, sodrugi, v enotno zvezo, ki bo v stanju izdržati naskok delodajalcev. Razen tega se je

kongres bavi tudi z zelo važnim vprašanjem ponovne otvoritve zaprtih strokovnih organizacij v Mariboru, Celju, Ptuj in drugod po Sloveniji, kjer organizacije ne delujejo.

Gotovo dejstvo je, da je stanje brivskih delavcev v Sloveniji strašno in nezno. Izhod iz tega jarma je mogoč le potom enotnih strokovnih organizacij.

Pozivamo vse sodruge po podružnicah, da nam javijo svoje naslove! **Osrednje društvo brivskih pomočnikov za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg 2.**

Kemični delavci.

Zagorje. Naša novoustanovljena podružnica »Neodvisne strokovne organizacije kemičnih delavcev« prav dobro uspeva. Vsi obupni poskusi Čobalove garde ne pomagajo več. Steklarji so spoznali kapitalistične volkove v soc. dem. kožuho in jih trumoma zapuščajo. Zanimalo Vas bo, da naša slavna žandarmerija s paznim očesom motri našo organizacijo. Še celo okoli stanovanj vedno kroži kak mož postave in vleče na ušesa, kaj naši sodrugi govore. Seveda je to prisluškovanje brezuspešno tudi nadalje ostalo, ker mi ne delamo nobenih zarot, ampak vodimo odprt, ja-

Bojkot.

Po sklepih centralnega in krajevnega vodstva osrednjega društva brivskih pomočnikov se mora bojkotirati Anton Mekinc, prejšnji tajnik Zagrebškega saveza, ker je postopal proti zveznim pravilom in delal proti društvenim interesom. S tem opozarjamo vse sodruge, da se takšnih elementov varujejo in jih v vsakem oziru prezirajo.

Krajevno vodstvo osrednjega društva brivskih pomočnikov.

ven boj z bankrotiranimi Čobalovci in skrbimo, da imajo steklarji v neodvisni organizaciji ono oporo in pomoč v boju s podjetnikom, katero nam ni prožila prejšnja organizacija.

Pred par tedni smo v tukajšnji steklarni izvršili volitve po zakonu o zaščiti delavcev. Že ob tej priliki, ko še ni bila ustanovljena neodvisna organizacija, smo dobili precejšnje število glasov in dobili 2 naša zaupnika.

Tudi hrastniški steklarji in kemični delavci se gibljejo in kmalu bo tudi tam zmogala misel neodvisnih organizacij.

Usnjarji.

Delavstvo v Pollakovi tovarni nezno trpi pod bičem »krščanskega« izkoriščevalca. Organizirani smo bili, a naši strokovni birokratje niso imeli nikdar časa, da bi se zanimali za nas usnjarje. Raje so gonili politiko in čistili soc. dem. stranko toliko časa, da je v očistični stranki ostalo samo blato. Kakor našo organizacijo, tako tudi Strokovno Komisijo izrabljajo v svoje poli-

tične namene. Radi navedenih in pa tudi še obilo drugih vzrokov pa danes za enkrat zamolčimo, smo izstopili iz soc. dem. strokovne organizacije in snujemo novo neodvisno strok. organizacijo usnjarjev, ki se bo pod okriljem Zveze Neodvisnih strok. organizacij borila proti ofenzivi kapitala, v enotni fronti razredno zavednega proletarijata. — Vsi usnjarji v neodvisno organizacijo!

Kovinarji.

Krepimo naše organizacije!

Kapitalistična ofenziva proti delavskemu razredu se vedno bolj poostruje. Po dobro zasnovanem načrtu poskušajo kapitalisti delavsko fronto še bolj cepiti, še bolj oslabiliti. Napad delodajalcev na delavstvo tovarne vagonov je zopet eden izmed poskusov, s katerim hočejo kapitalisti oslabiliti moč delavskega razreda in zlomiti odpornost delavstva. V Brodu napada kapitalistični razred delavstvo, ker dobro ve, da bi poraz kovinarjev slabo vplival tudi na ostale strokovne organizacije, ki se v tem kraju šele sedaj budijo iz mrtvila, v katero jih je vrgla politična reakcija. In posebno radi tega je izid boja kovinarjev v Brodu zelo važen za celokupen proletarijat.

Če podležejo kovinarji v Brodu, bodo pričeli z ofenzivo tudi delodajalci ostalih podjetij po celi Jugoslaviji in stavili bodo najbrezobzirnejše pogoje za delo v bodočem letu.

Zato moramo danes bolj kot kdaj prej delati na to, da budimo razredno zavest med našimi delavci in da krepimo in konsolidiramo naše strok. organizacije. Ker pa se dobro zavedamo, da bodo edino le številčno močne in razredno zavedne organizacije sposobne uspešno braniti delavske interese, je naša naloga, da te predpogoje uspešne borbe ustvarjamo.

Treba je torej, da gremo med mase, da jih pridobivamo za strokovne organizacije, da budimo v njih razredno zavednost, da vstvarjamo iz njih požrtvovalne in navdušene borce.

Težavno je to delo, ali zato bo rodilo tudi obilne sadove. Čim bolj si bomo prizadevali ustvariti sedaj v kritičnem času kapitalistične ofenzive močne in razredno zavedne organizacije, tem lažje bomo ohranili organizacije same, tem manjša je nevarnost, da nam buržuazija razbije organizacije. Čim močnejše in čim zavednejše bodo naše organizacije, tem lažje bomo branili delavske pridobitve, tem lažje se nam bo posrečilo zboljšati gmotno stanje delavca in doseči ugodnejše pogoje dela. Edino z močnimi in razredno zavednostjo prepojenimi organizacijami bomo mogli odbiti ofenzivo kapitala in potem posvetiti se organizatoričnemu in prosvetnemu delu, za katerim se že danes čuti vedno močnejša potreba.

Kovinarjem!

Ofenziva kapitala je naperila svojo so v prvi vrsti proti kovinarjem, kar nam dokazuje slučaj v Brodu na Savi, kjer je podjetnik zaprl svojo tovarno in vrge na cesto 700 kovinarjev, ki niso mogli sprejeti nesramnih delavnih pogojev, katere jim je stavil podjetnik.

Kapitalisti so z nadvse paznim očesom motrili razkroj nekdanj tako močne kovinarske organizacije in smatrajo, da jim bo mogoče razcepljene dele kovinarjev enega za drugim potolči; hočejo ugrabiti kovinarjem še celo one pridobitve, katere so si preje s svojo enotno močno organizacijo priborili.

Gotovo je, da, če podležejo kovinarji v Brodu, da bo ista usoda doletela tudi kovinarje ostalih pokrajin, da bo poraz kovinarjev v Brodu poraz vseh kovinarjev v državi.

Tej grozeči nevarnosti treba priti pravočasno v okom. Dejstvo je, da posamezni deli nekdanje združene kovinarske organizacije ne bodo mogli uspešno braniti se kapitalističnega navala, ampak da bo treba v najkrajšem času kapitalistični ofenzivi zoperstaviti se v združeni enotni fronti vseh kovinarjev in z enotno organizacijo braniti kovinarske pridobitve.

V svrhu ujedinitja vseh posameznih kovinarskih organizacij v eno samo močno kovinarsko organizacijo, se vrši v nedeljo 14. jan. kovinarska konferenca, ki bo določila platformo, na kateri se bodo lahko ujedinite vse kovinarske organizacije, katerim je pri srcu interes celokupnega proletarskega razreda.

Volitev zaupnikov po zakonu o zaščiti delavcev § 108 do 119 v Radionici Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 30. decembra 1922 ob 12. uri 55 minut. Volilnih upravičencev je 147, volilo je 94. Skrutinij je sledeči in so bili izvoljeni: 1. Žorga Jakob, ključavničar 92 glasov. 2. Vala Alojz, mehanik 93 glasov. 3. Saje Ivan, tapetnik 93 glasov. 4. Lorbek Franc, tesar 93 glasov. 5. Umek Jože, kovač 88 glasov. Raztreseni glasovi: Plantan Anton, mehanik 1 glas, Trubenjača Miloš, kovač 1 glas. Bizovičar Štefan, mehanik 1 glas. Prazen glas 1.

Vsem kovinarjem.

Ker se nahajajo kovinarji pri Kranjski ind. družbi na Savi, Javorniku in v

Dobravi v mezdnem gibanju in morda skoro pride do stavke radi trdoglavosti imenovane družbe, naj nikdo iz navedenega ozira ne prihaja za delom na Jesenice, dokler se zopet javno zopet ne prekliče t. j. do rešitve mezdnege spora.

Ali je zakon o zaščiti delavcev le kos papirja?

Dne 30. dec. so bile volitve del. zaupnikov po § 108, zak. o zaščiti del. Že dopoldne so pripovedovali znani proletarski Judeži po arzenalu, da bo sodr. Žorga itak odpuščen iz službe in da naj se delavci ne udeleže volitev. Kake čudne zveze imajo pač ti ljudje z višjimi? In kak interes imajo ti socialpatrijotje na tem, da sabotirajo ta zakon, ki ima vsaj nekatere dobre stvari za proletarijat.

Končno je res prišel en mojster k sodr. Žorgi od nadzornika Ljube Mladinoviča, »da ima prema naredbi br. 38 od 30. decembra 1922 Komande drav. divizije majstor J. Žorga predati alat (orodje) danas u podne, **jer je odpušen sa rada.**«

Ko se je sodr. Žorga pritožil pri nadzorniku, mu je ta rekel, da so njegov odpust dosegli policija in uprava žel. kurilnice.

Kakor vzrok odpusta je v povelju div. komand. navedeno, da je šel sodrug Žorga v Beograd k vojn. ministru predati zahteve delavstva, čeprav je bil bolan in mu je bilo od boln. blagajne dovoljeno le svobodno kretanje v Ljubljani in okolici. To je treba malo pojas-

Lesni delavci.

Maribor. Tudi mi lesni delavci v Mariboru se gibljemo in delamo za enotno fronto in neodvisne organizacije. Sicer smo organizirani v Osred. društvu lesnih delavcev in ostali bi tudi še nadalje, če se ne bi naša centrala tako krčevito držala birokratov pri nesrečni Strokovni komisiji, ki so velika ovira vsakemu delu, ker se bojijo vsake akcije, v strahu da se sesuje v borbi še ono, kar so obdržali in kar se že nevarno ziblje.

Z velikim zanimanjem čitamo »Strokovno Borbo« in večina lesnega delavstva se izjavlja za neodvisne organizacije. Naša centrala v Ljubljani se bo morala enkrat odločiti: ali za neodvisne ali za krahirano Strokovno komisijo. V zadnjem slučaju bo ostala centrala sama brez članov, ker naša trdna volja je stopiti v enotno fronto neodvisnih organizacij, pa če tudi preko glav po-

nit. S. Žorda je prosil za dopust, da gre v Beograd kakor izvoljeni zaupnik delavcev v voj. arzenalu. Med tem se je ponesrečil in imel ranjeno roko, tako, da ni mogel opravljati dela. Predno je šel v Beograd, je svoj odhod javil pri boln. blagajni in sicer zdravniku ter g. Čelešniku in Vrhovcu. Ker div. oblast neče priznati volitev zaupnikov, je jasno, da je namen cele te afere, sabotirati zakon o zaščiti delavcev.

Naloga celokupnega proletarijata je, da si izvojuje svoje po zakonu garantirane pravice.

Naj žive delavski zaupniki! Na delo za volitev teh zaupnikov po vseh obratih!

Štrajk kovinarjev v Brodu na Savi traja že 24 dni. Kovinarji izdržujejo izborna disciplino, vse provokacije so ostale brezuspešne.

Sodrugi! Tovarna vagonov je razposlala svoje agente širom Jugoslavije, da najamejo novih delavcev za tvornico vagonov, kjer štrajka 700 kovinarjev. Pokažite svojo zavednost, nikdo naj se ne pusti zapeljati, nikdo naj ne postane štrajkbreher. Pozivljamo vse organizacije, da pohite z nabiranjem prostovoljnih prispevkov in tako pomagajo sodrugom v upravičenem boju.

Nabrane vsote pošljite na naslov: Centralnemu pododboru Saveza metalških radnika Beograd, Kafana Ljubić Miloša Velikoga ul. 98 in o poslani vsoti obvestite Zvezo Neodvisnih Strokovnih organizacij v Ljubljani.

sameznih, ki si lastijo ime »voditelj«. Živele neodvisne organizacije!

Bohinjska Bela: V soboto 6. I. 1923 se je vršil pri nas dobro obiskan shod lesnega delavstva, kateremu je predsedoval s. Jagodic. Poročali so sodrugi Tokan, Bradeško in Hlebec iz Ljubljane o položaju delavstva in potrebi organizacije. Lesni delavci, ki na lastnem hrbtu vsaki dan občutijo bič svojih izkoriščevalcev, so uvideli potrebno skupnega odpora potom organizacije in enodušno sklenili ustanoviti si organizacijo, ki bo ščitila interese lesnega delavca, ki je bil doslej izročen na milost in nemilost svojim delodajalcem.

Upamo, da bodo za Bohinjsko Belo pričeli dvigati glave tudi lesni delavci po ostalih krajih Bistriške doline in da bodo pomagali svojim tovarišem v pravičnem boju za svoje človeške pravice.

Mestni delavci.

Ljubljana. Izmed delavstva raznih strok smo mi mestni delavci brez dvoma najbolj zapuščeni. Vse naše prizadevanje, da najdemo kako organizacijo ali pa človeka, ki bi se zavzel tudi za nas mestne delavce, je bilo brezuspešno. Zato smo posebno hvaležni »Zvezi Neodvisnih Strokovnih Organizacij«, da je pripravljena sprejeti tudi nas pod svoje okrilje in da nam je dala tudi ne-

kaj prostora v »Strokovni Borbi«, kjer bomo lahko tudi širši javnosti odkrili vso našo bedo in gorje. Upamo, da bo tudi mestno delavstvo končno uvidelo, da je le potom čvrste organizacije mogoče doseči zboljšanje neznoznega materialnega stanja in da se more le potom organizacije boriti proti krivicam današnjega družabnega reda. Ustanovimo si svojo neodvisno organizacijo.

Razno.

Psi. Taka imena delijo gosp. Zaloker in sin (tovarna kvasa na Viču) delavcem, kateri nočejo garati zastoj v njihovi tovarni po deset in dvanaest ur na dan.

Ko sem odhajal, pred dvema meseci iz te tovarne, kjer sem enajst mesecev delal, se mi je prav tako zdelo, ko da grem iz ene velike kolodvorske restavracije, kjer vidiš vsak dan druge ljudi. Za tisti čas, ko sem delal v ti tovarni, se je spremenilo 8 ključavničarjev, 7 strojnikov, 6 kurjačev, 3 delovodje in toliko delavcev, da ne vem števila. Eni so bili leni, drugi neumni, življenju nevarni, katere bi morala policija proč spraviti, tretji nesramni, katere bi tudi morala policija spraviti na hladno. Ali je malo manjkalo, da ni nekdo drugi skočil v luknjo za nesramne laži. Te zadnje naziva g. Zaloker za pse. Uparjam Vas, g. Zaloker, da delavce ni treba zmerjati za pse, mogoče Vas bodo fisti psi še kedaj pod streho vzeli, če boste tako naprej gospodarili.

Ne bo li Vaših poročil konec, se bomo drugod pogledali, ker vemo dosti tega, kar še ni na dan prišlo.

Ni Vam treba nič groziti, da boste prišli v tisto tovarno, kjer sem jaz namješčen: »Da bom kmalu odletel!« Ni mam straha, ker Vas že poznajo, kakšen specialist ste s svojimi sedmimi strojniškimi skušnjami.

Če prideš na posredovalnico dela, vprašaj za delo. — »Ja, drugega dela nimamo, razen če hočete nastopiti v tovarni Zaloker.«

Ko prideš na obrtno sodišče te vprašajo: »Kje delate?« — »V tovarni Zaloker.« »A-a-a, že poznamo...«

Toliko na znanje vsem delavcem, a Vi gosp. Zaloker izvolite vbodoče svoje delavce nazivati pristojnejše, a ne za pse. **Miroslav Gajšek, strojnik.**

Uredništvo in upravištvo v Ljubljani, Turjaški trg 2./II. Posamezna številka 1 dinar. Mesečna naročnina 4 dinarje.